



Sayı : 12040
Tarih : 04.03.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 04.03.2021

D. Dağ
Dersim DAĞ
Diyarbakır Milletvekili

Bir yönetime veya rejime demokratik niteliğini veren en temel etkenin, o rejimin veya yönetimin sivil toplumun bağrında filizlenen kurumlara olan yaklaşımı olduğu dünyaca bilinen bir gerçekliktir.

5253 Sayılı Demekler Kanunu ve 2860 Sayılı Yardım Toplama Kanunu'nda yapılan değişikliklerle, İçişleri Bakanlığı'na ve savcılıklara, sivil toplum kuruluşlarını hedef alacak yeni uygulamalar için tanıdığı yetkiler demokrasiye ve örgütlenme özgürlüğüne ciddi zararlar vermiştir.

Sivil toplumu tümüyle kontrol etmeyi amaçlayan yasa değişikliği ile sivil toplum kurumları üzerindeki baskılar daha da artmış, toplumsal muhalefet üzerinde derinleştirilen keyfi, hukuksuz gözaltı ve tutuklamaların geldiği nokta Türkiye'nin insan hakları ihlallerinde rekor seviyeye ulaşmasına neden olmuştur.

İktidar tarafından partimizin kapatılma tartışmalarıyla demokratik siyasete yönelik yeni saldırıların devreye konulduğu, sivil toplum kurumlarına yönelik açıktan tehditlerin daha da artırıldığı bir süreçte, yine Diyarbakır'da gözaltına alınan 14 kişiden MEBYA-DER yöneticisi 79 yaşındaki Meryem Soylu ve 71 yaşındaki Hatun Aslan'ın tutuklandığı saatlerde AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan "İnsan Hakları Eylem Planı"nı açıklamıştır.

Medeniyetler Beşiğinde Yakınlarını Kaybeden Aileler ile Yardımlaşma Dayanışma Birlik ve Kültür Derneği'ne (MEBYA-DER) yönelik aynı haftada yapılan ikinci baskında 16 kişi daha gözaltına alınmıştır.

Birçok hukukçu ve sivil toplum kurumu tarafından soyut ve aslında pek bir karşılığı olmayan maddelerden oluştuğu yönde değerlendirilen "Eylem Planı" esas itibarıyla AB ile ilişkileri ilerletmeye yönelik göz boyama girişimi olarak nitelendirilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- OHAL'in ilanından bu yana kaç sivil toplum kurumu hangi gerekçelerle kapatılmıştır?
- 2- OHAL'in ilanından bu yana kaç sivil toplum kurumu üye ve yöneticisi gözaltına alınmış, kaç tutuklanmıştır?
- 3- Son beş yılda gözaltında yaşanan işkence ve kötü muamele nedeniyle yapılan şikâyet sayısı nedir? Yapılan şikâyetler neticesinde kaç güvenlik gücü personeline soruşturma açılmış ve kaçına ne gibi yaptırımlar uygulanmıştır?
- 4- Son beş yılda cezaevlerinde yaşanan işkence ve kötü muamele nedeniyle yapılan şikâyet sayısı nedir? Bu şikâyetler neticesinde kaç cezaevi personeline soruşturma açılmış ve ne gibi yaptırımlar uygulanmıştır?
- 5- Son beş yılda illere ve yıllara göre kaç toplantı, basın açıklaması, gösteri ve yürüyüşe yasak getirilmiştir?
- 6- Son beş yılda gözaltına alınan ve tutuklanan yazar, akademisyen ve gazeteci sayısı nedir?
- 7- Son beş yılda idari para cezası kesilen, kapatılan, yayın yasağı ve erişim engeli getirilen dergi, yayın, gazete sayısı nedir?
- 8- Son beş yılda siyasi parti, dernek, sendika ve yayın kurumlarına kaç polis baskını yapılmıştır?
- 9- Son beş yılda kaç kişi sosyal medya paylaşımı nedeniyle gözaltına alınmış ve tutuklanmıştır?
- 10- Son beş yılda donma, boğulma, polis şiddeti gibi nedenlerle yaşamını yitiren göçmen/mülteci sayısı nedir?
- 11- Son beş yılda kaç yetişkin ve çocuk işçi iş cinayetinde yaşamını yitirmiştir?
- 12- Son beş yılda kaç kadın erkek şiddetine maruz kalmış, kaç yaşamını yitirmiştir? Kaç şiddet ve cinayet faili erkek ne gibi cezalar almış, kaç serbest bırakılmıştır?
- 13- MEBYA-DER yöneticisi 79 yaşındaki Meryem Soylu ve 71 yaşındaki Hatun Aslan'ın tutuklanmasının hukuki dayanakları nelerdir? Şu anda hapisanelerde 65 yaş üstü kaç siyasi mahpus bulunmaktadır? Son beş yılda kaç siyasi mahpus, hapisanede yaşamını yitirmiştir?
- 14- 2015 yılından bu yana illere göre kolluk güçlerinin kullandığı araçların çarpması sonucu kaç çocuk yaşamını yitirmiştir?
- 15- Fikir, inanç ve ifade özgürlüğü ihlali nedeniyle son 20 yılda Türkiye'nin AİHM'de kaybettiği dava sayısı kaçtır? Bu kapsamda ödenen toplam tazminat ne kadardır?